

KAITA FILMI

JULKAISIJA:
Suomen Kaita-
elokuvaajain Liitto
(Kansainvälisen Kaitaelo-
kuvaajain Liiton, UNICA:n,
jäsen)

Pää- ja vastaava toimittaja
Yrjö Rannikko

Neuvottelevan toimituskun-
nan muodostaa Kaitaeloku-
vaajat ry:n seniori-kerho.

Taloudenhoitaja: rva Aili
Montonen. Os.: Laihurinkatu
43 A 23, Helsinki. Postisiirto-
tili 24906.

Toimitus: Lönnrotinkatu 15 A,
Helsinki. Puh. 36 523.

Kaitafilmi ilmestyy 5 nume-
rona vuodessa. Tilaushinta
mk 400:—, Tilattavissa kaik-
kien postitoimistojen välityk-
sellä, tai suoraan toimituk-
selta.

Ilmoitushinnat: Takakansi mk
14.000:—, muut kansisivut
12.000:— 1/1 siv. 12.000:—,
1/2 siv. 7.000:—, 1/5 siv.
5.000:— ja 1/4 siv. 4.000:—.
Rivi-ilmoitukset (yhdistyksille
ja niiden jäsenille) 150:—
riviltä.

n:o 1 * 1959

(kuudes vuosikerta)

LAAJEMALLE POHJALLE

Tällä numerolla aloittaa lehtemme kuudennen vuosikertansa. Varsin vaatimattomasta tiedonantolehtisestä on vuosien mittaan kehittynyt yhä paremmaksi ja monipuolisemmaksi tullut kaitaelokuvaajien julkaisu.

Näiden vuosien aikana on kaitaelokuvaus harrasteena ja kaitafilmin käyttö tiedotus- ja opetustoimessa huomattavasti lisääntynyt ja saavuttanut laajuutta ja levikkiä uusille alueille. Kaitaelokuvauksen harrastajat voivat, paikallisyhdistystensä ja keskusjärjestönsä ansioksi laskea ainakin huomattavalta osalta sen kaitaelokuvaukseen kohdistuneen kiinnostuksen kasvamisen, joka on ollut ilmeisenä tekijänä kaitafilmin edellämainituissa aluevaltauksissa.

Tähän mennessä ei ole vielä kuitenkaan tehty edes läheskään kaikkea johon olisi ollut mahdollisuuksia. Työtä tehdään näissä merkeissä useilla tahoilla, mutta toiminnoista puuttuu tarpeellinen yhteistyö ja määrätietoiset tavoitteet. Monilla järjestöillä on jo vuosia sitten organisoitu filmitoimintansa ja monet ovat sellaista suunnitelleet. Valtion Opetuselokuvatoimikunta on työskennellyt, mahdollisuuksiensa rajoissa, pohjan luomiseksi opetuselokuvien tuotannolle ja levikille. Opetuselokuvayhdistys on osaltaan tehnyt ensisijaisesti n.s. kenttätöitä opettajien piirissä. Helsingin Yliopistolla on oma kuvalaitoksensa, joka vuosien työn tuloksena jo pystyy antamaan teknillistä tukea sekä tieteellisen että opetuselokuvan tekijöille.

Useat korkeakoulujen tiedekunnat ovat niistä lääketieteelliset etusijalla pystyneet omin pätevin filmaajin tuottamaan tieteellisiä elokuvia, jotka ovat herättäneet huomiota ulkomaillakin. Kun tähän ryhmään vielä lisätään filmivalmistamoidemme työ kulttuuri- ja opetuselokuvan alalla, huomataan, että saavutukset ovat kiitoksen arvoisia. Näin ollen on täysi syy odottaa, että nykyisestä hiukan sekavasta tilanteesta päästäisiin yhteisiä linjoja noudattavaan työskentelyyn kulttuuri- ja opetuselokuvan eteenpäin viemiseksi.

Heikki Kalima: KIRKKO JA KAITAFILMI

Kirkon suhdetta elokuvaan seurataan monella taholla suurella mielenkiinnolla.

Kirkko edustaa huomattavan suurta, tähän mennessä varsin vähän elokuvista kiinnostunutta väestönosaa. Kirkon kautta kulkee myös tie syvälliseen ja taiteellisesti hyvin antoisaan aihepiiriin. Ei ole ihme, että henkistä ja osittain jo taloudellistakin verenvähyttä poteva elokuvamaailma kääntää katsettaan kirkkoon päin.

Yksityisluontoisia kannanilmaisuja lukuunottamatta ei kirkon taholta ole millään toimenpiteellä vastattu kysymykseen, mikä on kirkon suhde elokuvaan. Syy tähän on varsin selvä. Kirkossa niinkuin yleisessä mielipiteessä muutenkin sanalla elokuva tarkoitetaan kaupallisen huviteollisuuden "leveitä" tuotteita. Tällaisten omatoimiseen tuottamiseen ei kirkolla ole toistaiseksi edellytyksiä. Kirkon mahdollisuudet vaikuttaa tuotannon laatuun ja suuntaan ovat vähäiset, siitähän määräävät vain kannattavaisuusnäkökohdat.

Tämä ei suinkaan merkitse sitä, etteikö elokuvan merkitystä tiedoitus-, opetus- jopa julistusvälineenä kirkossa hyvin ymmärrettäisi. On kaukana takanapäin se aika, jolloin elävät kuvat sellaisinaan julistettiin synniksi. Viime syksynä kaikissa seurakunnissa suorittamani tutkimuksen perusteella voin väittää, että valtaosa seurakuntatyöstä vastuussa olevista henkilöistä maassamme pitää elokuvaa periaatteessa erittäin suotavana työvälineenä kirkon piirissä ja katsoo, että työtä olisi kehitettävä tai ainakin ryhdyttävä entistä enemmän kokeilemaan. Vain n. 20 % kirkon työntekijöistä suhtautuu periaatteessa elokuvaan ennakkoluuloisesti tai suorastaan vastustaa sitä. Tutkimuksesta ilmenee myös, että lähes toinen puoli Suomen seurakunnista on jo jollakin tavoin käyttänyt elokuvaa työssään. Käytännöllisiä kokemuksia siis on, monissa seurakunnissa huomattavan paljonkin. Tältä osalta ovat tiedot masentavia.

Kirkon työhön soveltuvia filmejä avarastikin arvostellen on saatavissa erittäin vähän. Parhaita ovat eräiden kristillisten järjestöjen omaan käyttöön valmistuttamat dokumenttifilmit. Tosin nekin edustavat vain rajoitettua työalaa kirkossa. Aiheeltaan uskonnollisiksi mainostetut vuokrattavissa olevat filmit ovat usein soveltumattomia.

Mistään aiheesta ei voi tehdä elokuvaa, ellei aihepiiriä hyvin tunneta. Lisäksi on otettava huomioon se tarve, mikä on olemassa, ne tehtävät ja tarkoitukset, mitä varten elokuva valmistetaan. Tämä koskee tietysti mitä suurimmassa määrin hengellistä aihepiiriä. Muuten syntyy pinnallisia katsauksia, jotka ikävystyttävät tai naivia asian käsittelyä, joka voi vaikuttaa asiantuntijasta jopa humoristiselta. Näin kirkon omassa työssä käytettävä elokuva muodostaa tällä hetkellä vielä ongelman, jonka parissa on paljon tehtävää työtä ja kokeiltavaa.

Ylläolevan perusteella voimmekin tehdä muutamia johtopäätöksiä. Kaupallisella "leveällä" filmillä ja kirkolla näyttää olevan yhteistyön mahdollisuuksia vain sikäli kuin kirkon antamia ideoita voidaan käyttää. Taloudelliset ja teknilliset syyt sulkevat kirkolta "leveän" tien.

Sensijaan "kaita tie" t.s. kaitaelokuva näyttää lupaavalta. Sitä tietä kirkolla on kaikki mahdollisuudet saada käyttöönsä juuri sellaisia elokuvia, joita se tarvitsee ja voi käyttää omissa suojissaan. Suoranaista innostusta ja kokeiluhalu on olemassa. Juuri nyt olisi luotava yhdyselin kirkon ja kaitafilmiä edustavien piirien välille. Kaikki työ tähän suuntaan voi tulevaisuudessa muodostua arvaamattoman laajakantoiseksi.

Kaitafilmin suuri voima on siinä, että se on vapaa mukautumaan mitä erilaisempiin tehtäviin. Se ei tuotantovaiheessa takerru kiinni kannattavaisuusnäkökohtiin eikä esitysvaiheessa liikaan tekniikkaan. Se on käyttäjänsä "oma", sellaisena se taipuu helpoimmin palvelemaan kaikkein syvällisimpiäkin päämääriä.